

JOVENTUT CATALANA

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

R. Caseres

FREIXENET

SAN SADURNÍ DE NOYA

JOVENTUT CATALANA

ADMET, PREFERENTMENT, LA COL·LABORACIÓ
NOVENÇANA DE CATALUNYA

SUBSCRIPCIONS I CORRESPONDÈNCIA:
VILLARROEL, 12 i 14 - Telèf. 3028 A
BARCELONA

Abonament: 1'50 pessetes cada mes

(Pagament a la bestreta)

CRÒNICA SETMANAL

LA PILOTA

Tornem a ésser als començaments de la lluita futbolística. Aquest any comença a mitges i fins al proper gener creiem que no assolirà tota la seva força. Ens referim al «Barcelona», que està complint la clausura governativa. L'equip campió no pot començar fins el gener, que és quan fineixen els sis mesos que se li imposaren de suspensió.

Amb sinceritat creiem que les jornades del campionat no assoliran tota la seva plenitud fins que el popular «Barça» jugui. No pensem veure aquella espectació a la Rambla de Canaletes fins al gener. Creiem que els cap-al-tard dels diumenges passaran sense pena ni glòria fins que els campions juguin. I no diem això per desconsideració als altres equips, no; tots ens inspiren els mateixos respectes i els apreciem en sa justa valor, però el futbol català s'ha aplegat tan al redós del «Barcelona», que no prenent part el seu equip en la lluita li trobem a mancar.

Mirem, però, amb bons ulls el començament del Campionat. Preparem-nos a fer números i anem anotant els punts de cada equip. Tots faran esforços per fer pujar el tantejador a favor seu i això sol ja mereix una atenció. Va començar diumenge el Campionat de Catalunya i cal seguir-lo amb interès. Més tard, en disputar-se el d'Espanya, farem vots perquè siguem també nosaltres qui el poguem posseir.

Aimants del viril esport, volem veure voleiar sobre els camps peninsulars els colors d'un equip nostre!

JOAN TRULLÀS I RIERA

AUTORS I NOVEL·LES

Quin és el veritable estat de la literatura catalana actual?—Quina vàlua universalment humana comporta l'obra literària catalana d'avui?—Hi ha autors catalans possibles arreu del món—en una Rússia, per exemple?—Existeixen obres catalanes d'ara—psicologia 1925 i següents,—capaces de resistir aquella prova del foc, que consisteix en ésser traduïdes sense una pèrdua tan sensible que les incompatibilitzi amb un lector aliè?

Tot d'una—quantas preguntes!—Afegiu-li encara les que, com a prenys, porteu dintre. No obstant, totes aquestes angoixoses demandes i les que, amb més o menys de robust i fecund *pessimisme*, en aquesta via, poden espontàniament fer-se, per a un veritable català, només tenen una monosil·làbica resposta: No.

Cal no enganyar-nos, com ha vingut succeint fins ara; cal ja no parlar d'una invertibrada cultura catalana, quasi fantasma, davant altres cultures; cal no enternir-se, ni entendre-se amb effimers triomfs, en frèvoles coses. Cultura i obra cultural són ben bé altra cosa que més o menys reeixides produccions—quasi joguines d'*amateur*. Seriosament parlant, hi ha un bell rengle de coses que els catalans prenen per cultura, que no resisteix el més som dels anàlisis. Entestar-se en defensar el contrari, és conveniència, no gaire bona fe, manifesta ignorància o aquell cordial reconstituïent que hom dóna a les persones en curs de guariment.

La prova més palesa de les insinuacions afirmatives *ut supra*, és la recent campanya de la novella. Tothom demanava novel·les que, evidentment, tenen un autor—com *quasi* bé totes les coses de la vida.—I, atzar *sui generis*, precisament els catalans compten amb autors que han escrit novel·les i n'escriuen. Què es demanava, doncs?

És que aquests autors de novel·les, escriuen altra mena de manufactura literària? És que l'obra d'aquests autors era indesitjable? És que de qui es volia la novella, era justament d'aquests quants

autors catalans que no escriuen una novella, simplement, perquè no senten el gènere o, amb tot i les seves inapreciables qualitats, són incapaços de fer-ne una, o encara, potser temen el resultat de la prova?

Què de preguntes altre cop!—Allò que és greu i acerbíssim de símil demanda, no és la mateixa demanda, sinó el que delata.—Demandar en aquest to novella—la demanadissa seria enorme si s'estengués a altres àrees de l'intel·lecte—equivale a confessar la penúria, la manca de viva real producció de tota una literatura, a la que *ja* cal exigir-li un dejuni de lirisme.

Aquest crit de: novella! novella! novella!—volia i vol dir:—cal un autor—perquè els catalans posseïnt tants d'autors—proporcionalment més que no importa quina literatura d'avui—no tenen allò que es diu un veritable autor, que arreu on anés amb la seva obra fos encara un autor, o sia: un home que pel seu profund humanisme—per damunt de tot l'oripell literari—interessés a tots els homes—lectors promig—en més o menys d'intensitat.

Examinant més agudament aquest crit, se senten altres veus, altres delirs, altres ànsies, altres aspiracions. Els catalans, saturats de literatura, de jocs literaris, de verbals gargarismes correctíssims com a gramàtica i sintaxi—amarien ara aquell autor i, és clar, aquella novella que els recordés la vida o els escriuís. Tot, menys aquest marasme mental que els obliga a saludar un trist article o quatre versos, com una obra i, segons de qui, com una gran obra.

Però ells no veuen que aquest encalmament, aquesta apariencial reculada, és en precís la preparació del terreny que, com a Girona diuen, serà tempit o ben saonat per a l'autor que s'apropa. Els catalans tenen, entre altres, aquesta *potra*.

CRISTÓFOR DE DOMÈNEC

(De *Poble Nou*).

LA DIRECCIÓ DE «JOVENTUT CATALANA» AGRAIRÀ QUE TOTS ELS SEUS LECTORS EFECTUIN LLURS COMPRES A LES CASES QUE ANUNCIEI EN AQUESTA REVISTA

Grafologia

A «Guel-hus», que preguntava si es podia creure en aquesta ciència.

—Només dues cartes per a tu, Soler.

L'interpellat allargà mandrosament la mà i prengué les cartes en les quals hom llegia la següent adreça:

«Sr. En Joan Soler, Grafòleg.

Llibreria Joventut. — Barcelona».

—Ja era hora que no fossin tantes les consultes—digué—; si hagués durat el furor dels primers dies per a fer-se endevinar el caràcter segons la lletra, ja me'n penediria d'haver proposat aquest nou «negoci».

Tot enraonant havia desclòs i passat els ulls per les dues cartes, escrites amb lletra d'home l'una i de dona l'altra; després, amb un sospir de resignació, començà la seva tasca, consultant alternativament son tractat de Grafologia i la lletra que li era enviada per estudiar.

—Ja està!—digué després d'una estona, deixant vivament la ploma i agitant triomfalment dues fulles de paper.

—Són dues persones excessivament simpàtiques i que farien un matrimoni esplèndit.

I a petició dels seus companys, declamà:

«Lluís Robert: Voluntat molt ferma, una mica dominadora. Constància. Cor sensible i apassionat sota un aspecte fred. Vivacitat de caràcter, molta combativitat i tendència a la discussió. Intel·ligència, facilitat d'assimilació. Dignitat sense orgull. Franquesa i llealtat. Molta activitat cerebral i ffsica.»

Com veïeu és un home intel·ligent i simpàtic, de qui hom pot confiar-se, però, dit amb bones paraules, de mal caràcter. Quina dona millor per a ell que la senyoreta Mercè Segrell (agitant l'altre full de paper), que és intel·ligent, constant, sensible i franca com ell però que té a més un caràcter afectuós i dolç que sap cedir quan convé, no per manca de voluntat, doncs la té molt ferma i decidida, sinó per amor a la pau i desig de fer feliços els qui la rodegen? És a més alegre, una mica presumideta, aficionada i entesa en les ocupacions de la casa, molt instruïda...

—Si tenen alguna carta per tirar, tinc d'anar ara a l'estanc.

En Soler, sobtadament interromput per les paraules del petit dependent que feia les comissions, tornà a seure, escrigué ràpidament els sobres, ficà un full a cada un d'ells i els tancà vivament sense remarcar en la seva precipitació que havia enviat a Lluís Robert el full corresponent a Mercè Segrell, i a Mercè Segrell el full corresponent a Lluís Robert.

L'endemà es presentà a la llibreria «Joventut» un jove alt, ben vestit i de rostre agradable i simpàtic.

—El senyor Soler?—preguntà en entrar.

Aquest s'adelantà a trobar-lo.

—Crec que aquí hi ha alguna equivocació—digué el jove allargant un full a En Soler—. He rebut aquest full en resposta a la carta que escriguí per tal que m'endevinés al caràcter, però això d'«afectuós i dolç» en sembla que no va per a mi, com tampoc això de «bona mestressa de casa que vol que tot sigui tan bonic i endresat com ella mateixa».

—Mare de Déu!—exclamà Soler—. Ahir, al mateix temps que la de vostè vaig fer la grafologia d'una senyoreta, escrivint les adreces equivocades.

—Ja pensava jo que no podia ésser tan poc encertat—digué En Lluís Robert rient—, encara que dec confessar-li que només li he enviat la lletra a petició de la meua germana, doncs jo no tinc gaire fe en la grafologia.

—Jo tampoc en tenia quan per curiositat començà a

estudiar-la—respongué Joan—. Si vostè no té pressa potser l'hi interessarà veure com li faig la seva.

En Lluís accedí. Escrigué en un full unes deu o dotze ratlles, signà i el donà a En Soler.

Aquest començà a escriure tot donant ràpides explicacions:

—Les barres de les tes curtes i una mica gruixudes demostren una voluntat molt ferma; el posar-les tan amunt que quasi no toquen a la te significa «tendència a l'autoritat» i fer-les sempre iguals és senyal de constància. La lletra ràpida, amb lligaments anormals entre dos mots o entre els punts de les is i la lletra que segueix indica intel·ligència i vivacitat de caràcter...

Quan el seu retrat moral fou terminat, En Lluís quedà admirat de trobar-lo tan encertat i es declarà francament posseïdor de les qualitats i defectes allí descrits. Tant ell com En Soler estaven entretinguts fullejant el llibre, quan s'obrí la porta per a deixar pas a una xamosa noia bruna, vestida amb elegant senzillesa, que es presentà amb la tranquil·la decisió de les noies a qui llurs pares han sabut educar amb la moderna independència i llibertat després d'haver-les ensenyat de petites la suficient serietat i bon sentit perquè això no els hi fos perillós.

Mercè Segrell sortia sola molts matins quan a la seva mare no li venia bé d'acompanyar-la, i el primer que feia en arribar a casa, era explicar-li tot el que havia fet i on havia anat, no per obligació, sinó perquè la seva mare era també la seva millor amiga, per la qual mai tenia secrets. Moltes noies, a qui no deixen fer un pas totes soles, es fan una associada de la miss o la minyona, que són molt sovint les encarregades de portar i rebre cartes d'amagat dels papàs.

Desseguida que ella hagué dit el seu nom, En Soler li explicà el que havia succeït i cridà a En Lluís Robert, que romania una mica apartat; després de presentar-lo li demanà el full corresponent i tots tres s'entretingueren un moment parlant de Grafologia. Una vegada que En Lluís anomenà incidentalment a la seva germana, sapigué amb visible satisfacció que aquesta i la Mercè es coneixien del col·legi. En Soler comprengué que el seu «protegit» sabia treure partit d'aquesta circumstància.

Després la Mercè volgué escullir-se uns llibres i En Robert la seguí per ajudar-la amb els seus consells, mentre En Soler, des de la seva tauleta on feia veure que s'entretenia endressant els seus papers, els embolcallava en una mirada paternal i protectora, imaginant-se ja l'acabament de la noveleta que ell havia presentat i que acabava de començar aquell matí sota els seus ulls.

JORDI Q.

Una amor vora del mar

No sabien com que es conegueren. A la primera vegada que llurs mirades s'encreuaren, no obstant un gest d'admiració per la part de Joan Lluís i d'una vermellor sobtada en les galtes de la Maria-Gràcia, podrien haver jurat en veritat que ja es coneixien. A ell li semblà trobar l'encarnació del seu somni de jove mig somniador, mig poeta; a ella li semblà que tots els seus records millors tenien per heroi aquell jove que mai havia vist, però que no era per ella un desconegut.

No fou pas el seu amor un d'aquests fugissers i que no deixen rastre, que tot ho arboren de primer antuvi, però que després l'oblit el colga. Primer fou franc companyonatge, després viva simpatia, més tard declarat amor.

Ell era estudiant, i anava a passar l'estiueig en aquell poblet de la costa perquè els seus pares allí hi tenien alguna que altra propietat. Era bru, barba-serrat, alt, callat a estones, però franc en el parlar i, no obstant els seus anys, encara bastant infant. Estudiava per afició, despreciant el fer d'«hereu» de poble, hi ja havia començat a fer-se notar entre els joves literats de la capital.

Ella era més aviat alta, brincadissa com un pal·mó de Diumenge de Rams, d'una blancor sense màcula i d'uns escaients endàmits feminívols. La seva conversa era un encís de gràcia i de pulcritud, el seu tarannà era més aviat joganer que alegre, i en el seu rostre, d'òval perfecte, hi havia innata aquella simpàtica majestat que caracteritza les nostres Mares de Déu ronàniques. Vestia amb aquella elegància natural i senzilla dels aristòcrates d'esperit, i es comportava arreu de tal faísó que només es guanyava simpaties.

Feien una bella parella. Ell bon xic més alt que ella, semblava tenir aparentment la gravetat d'un home ja fet. Ella prototipus de donzella catalana, de la comissura dels seus llavis garlajadors semblava sortir l'encís que els embolcallava. Sense voler gairabé es trobaven com si l'imant de llurs esperits atragués llurs passes. No passaven dia sense que premeditadament o impremeditada no es trobessin i parlessin.

On, però, es veien i parlaven més fou prop del mar, allí a trenc d'ones asseguts ja en l'arena de la platja, ja en una roca on la mar es feia bategant. Es deien coses planeres; car rodejats d'amics i amiguetes no podien tenir les seves paraules cap doble significació amorosa que l'orella atenta dels qui els envoltaven hauria desseguida comprès.

Fou en l'hora frescal del cap-al-tard d'un dia magnífic, quan esdevingué la declaració d'amor. Un fet fortuït l'ajudà. Anaven a berenar en una muntanyola propera i situada arran del mar quan veieren desprendre's d'un pi proper, un ocellic de niu. Tots dos el veieren alhora i tots dos corre-gueren alhora per agafar-lo, apartant-se així tan sols unes passes de la resta del grup. Ell l'agafà i li feu present a ella. I en anar-lo amoixant al contacte acariciador de les mans d'ella i d'ell, i de l'escalforeta del pobrissonet fou quan els llavis de Joan Lluís sortí espontàniament un «T'estimo!» baix, baixet, coronat amb uns refilets d'alegria de l'ocellic que a l'agafar-se les mans ambdós havia recobrat la llibertat.

Balada del viure quiet

Heus aquí el prec de minyonia
que fa el meu cor massa llibert :
Dau-me, Senyor, una companyia,
que sol al món, tothom s'hi perd.

Feu-me el present d'una donzella
fresca i gentil com un lilà,
ben cor-oberta... (la clivella
em deixarà veure el que hi ha).

Per ser de casa la mestressa
i del meu pobre cor donzell ;
aquesta casa amb gran destressa
me la dibuixa un cupidell.

El que em mourà a seure a la taula
junt amb l'esposa i els infants,
i em dictarà aprés una faula
de focs-follets i de gegants.

Casa petita amb una eixida
per fer-m'hi el sol el compliment,
amb una parra escotorida
i un test de menta ben olent ;

i amb una llar encesa, encesa
i un bon recer a vora seu,
per quan la pluja ens faci fresca
o a fora sigui plen de neu ;

i amb una taula ben polida
on mai veiem faltar-hi el pa...
l'amor, primè, hi treurà florida
i aprés madura hi granarà.

Marcida encar l'esposa-mare
dirà la gent del fill primer :
—Té el cabell negre com el pare,
i els ulls iguals que els que ella té.—

Prest florirà la reguitzella
de cants de mare i plors d'infant ;
tota la casa ompliran ella
i el fill que haurem esperat tant.

Casa amb la creu de palma a fora
sobre el portal esbatanat ;
el mendicant vingui en bon-hora
que no en serà foragitat.

Gustarà el pa i el vi de taula
a l'ombra fresca del cancell ;
en pac del mos, de la paraula
de condolença i del vi vell,

dirà content :—Que sigui eterna
la pau de Déu que regna aquí ;

i aquesta amor que ara us governa
per res del món veieu llanguir ;

salut no us manqui ni vianda.—
Adéuſiau i bon camí.—
Marxant, sa destra veneranda
no ens deixarà de beneir.

La cantarella ben apresada
ressonarà encar al portal ;
llavors, Senyor, quina bonesa
amararà el nostre casal !

La pau serà molt més pregona,
com si el captaire fossiu Vós,
la llar un xic més tebiona
i el pa de taula més gustós ;

el ca llebrê ens rebrà amb més festes
i es farà amic amb els gatons.
I quan les pluges siguin llestes
i l'ametller tregui brotons,

veurem el riure de les prades
i l'ufanor dels camps de blat,
el cirerer treurà arrecades
i el rosa-te serà a l'esclat ;

el flamareig de la ginesta
aclarirà el pujol veí,
al cel hi haurà un domàs de festa
amb sarrell ample, purpurí,

i un pellingot de núvol rosa
que devindrà roent, roent.
Madurarà, llavors, l'esposa
com les cireres i el forment ;

i quan com una meravella
cada arbre em dongui el fruit madur,
tot fent com ells em dirà ella :
—Té un altre infant com jo i com tu.—

Infant menut de carns rosades
que es badarà com un clavell ;
tot breçolan-lo, de vegades
ens besarem, en besà a ell.

Oh dolça pau que m'enamora,
oh viure quiet sense traüt ;
si dins ma llar, Senyor, no hi fóra,
com restaria decebut !

V

JOAQUIM RUYRA I OMS

... I veus ací que l'endemà mateix del xivarri i dels gests tràgics que ompliren diaris i revistes clamant per la nostra prosa, demanant prosistes i novel·listes, un vell de venerable testa blanca des d'un recó de Costa Brava, envia una novel·leta als lectors de «La Veu de Catalunya».

I tan mateix «Coses benignes» ha fet l'efecte. Una veu sortida del públic, corejada per Josep Maria Junoy, ha dit la gran veritat. Malgrat tot, Joaquim Ruyra, el vell de testa blanca, guardià de la Costa Brava, té un estol innumerable de lectors, que reben la seva obra amb el goig i l'amor més gran.

I tothom ha restat meravellat d'aquesta novella curta, pulida, brillant de lèxic, robusta, plena: la paraula devé sonora i exquisida; la llengua és fresca, viva i forta com un glavi... que un vell de 67 anys ha lliurat, amb tota la plenitud de la seva fecunditat.

Dintre la prosa de Catalunya, les planes frondoses de Joaquim Ruyra quedaran com a clàssiques: prosista de la paraula excelsa i exquisida, artista de visions puríssimes i narracions encantadores, pensador enlairat i subtil; tot això trobareu en qualsevol plana de l'autor de «Jacobé». L'estil meravellós de la seva prosa lírica, ha consagrat a Ruyra el primer contista de Catalunya, perquè els contes han estat les creacions preferides. És, per fer un paralel entre els nostres escriptors preferits, el que Joan Alcover representa dintre la poesia lírica catalana.

Finor, elegància, bellesa d'estil sobre totes les vibracions i emocions més humanes. I potser per això Joan Alcover i Joaquim Ruyra són el nostres petits Clàssics,

com diria l'Escalasans, de les modernes lletres de Catalunya.

La nostra mar, que esguardada des del seu recó de Blanes, aquest joell de la costa catalana, té tota la grandiosa lluminositat mediterrània, ha estat la Gran Enamorada. Ningú ha pintat com ell, amb l'amor d'artista, d'escriptor i d'home, la vida de la costa, la gent marinera. I era puríssima la creació vivent de l'enamorat artista, i era or pur la paraula del prosista somniador, i era humana, humaníssima, la concepció sublim del pensador.

Així «Marines i Boscatges» que la Editorial Catalana ha reeditat amb el nom de «Pinya de Rosa», així «Jacobé», així «La Cavada» i «El dels trenta quatre» i «El primer llustre d'amor»... Sembla tanmateix paradoxic després d'una lectura ruyriana, el xivarri dels homes d'última hora cridant prosistes i novel·listes.

Una Literatura que compti amb Joaquim Ruyra pot fer el que vulgui amb la seva llengua. I Joaquim Ruyra no és pas una valor vinguda a darrera hora.

El noucentisme ha fet la seva obra positiva que no hem pas d'analitzar suara, però un dels seus grans defectes és sense cap dubte, l'allunyament que ha condemnat a la joventut, als grans estilistes del vuitcents. La joventut actual coneix de nom i amb prou feines els valors més purs de la nostra literatura.

Nosaltres no ens cansaríem de proclamar a la joventut de darrera hora, un retorn a l'obra dels nostres Meistres, a Joaquim Ruyra entre ells, gloriós entre els gloriós.

Saludem en aquesta petita novel·leta «Coses benignes», a la vellesa venerable i fecunda d'aquest prosista eminent del gest elegant i la paraula d'or...

ARISTÒBUL

Epistolari amical

Lletres a Jaume Qualsevol

A la meua bona amigueta
Maria Jolonch i Paül.

Amic volgut:

La rialla té, com tot en aquest món, diverses maneres de portar-se a terme, però no conceptuo jo la rialla, per si sola, gens ni mica personificadora; no és ella la que dona l'aspecte, més o menys simpàtic o barroer, al seu alegre executant, no; és la persona que riu la que ve obligada a dignificar la seva rialla, és la dita persona qui té el deure de riure tenint sempre en compte que la seva educació quedaria molt mal parada, si rigués sense saber augmentar-la o disminuir-la, en qualitat, uns cops, i en quantitat, fins a reprimir-la per complet, en altres.

Perquè a voltes produeix resultats poc falguers, per no ésser les circumstàncies propícies com en un principi nosaltres creiem, o millor dit, perquè sense ni tan

sols deturar-nos a pensar un instant, hem llençat la nostra rialla, plena i sorollosa, digna de tota lloança en altra ocasió, però que si haguéssim parat atenció, tal volta no l'hauríem iniciat pensant en aquella dita, que bé diu: «No riguis dels meus dols, que quan els meus seran vells, els teus seran nous.»

Tenim per costum riure, quan un consemblant nostre és víctima d'una caiguda, que moltes vegades hauria d'affligir-nos, però que a nosaltres en aquell instant, en el qual no hem volgut o no hem atinat a reflexionar, ens ha semblat que tenia quelcom de graciós; no pensem llavors que el que jau a terra és un company o un amic, no; tan sols contemplem, rient, la seva grotesca ganyota de dolor i la poc envejable situació en què ha quedat.

La rialla té i tindrà en mi un entusiasta propagandista, sempre que sigui emblema d'alegria... però aferriat enemic quan tingui tan sols una engruna de burla o ironia.

Avui m'acomio de tu, adreçant-te un somriure, perquè tinc seguretat que saps riure, i són les teves rialles, espill on es reflexa la teva ànima genuïnament catalana.

SEVER CIUTADÀ

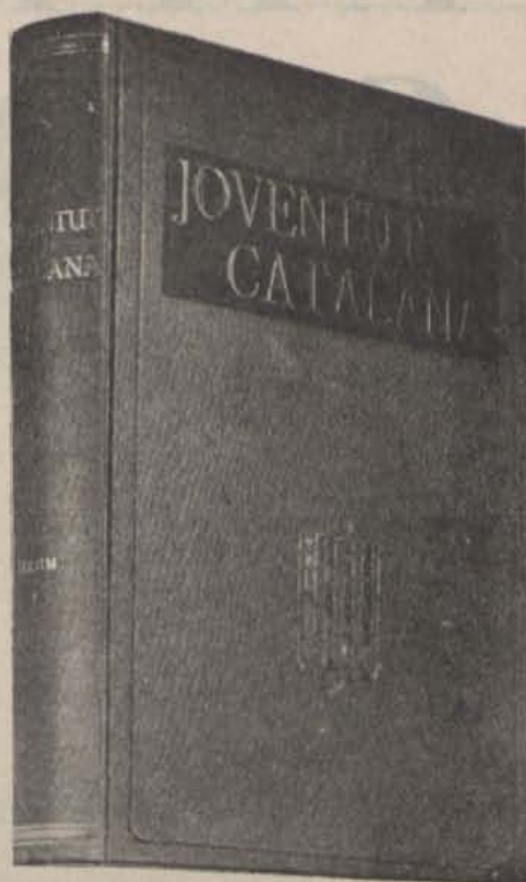
El primer volum de "Joventut Catalana"

Acusem rebut de les col·leccions següents:

Miquel Pagès, de Barcelona.
 J. Duatis, de Badalona.
 Pere Riera, de Barcelona.
 Carme Martí, de Valls.
 Jordi Castel, de Barcelona.
 Alfons Serra Baldó, ídem.
 Josep Josa Roig, ídem.
 Gerard d'Eovald Omer, ídem.
 Eudald Casanovas, ídem.
 Ventura Massip, de Llíssa de Vall.
 Salvador Gimeno, ídem.
 Miquel Espina, de Barcelona.
 Dionís Pareta, de Vilafranca.
 Pere Alsina, de Barcelona.
 Joan Conangla, d'Ametlla de Merola.
 Agustí Sala, de Barcelona.
 P. Pujol Casademont, de Barcelona.
 Maria Huguet Aymerich, ídem.
 Feliu Solé Sauri, de Mataró.
 Ernestina Prat, de Barcelona.
 J. Julivert, de Vendrell.
 Maria Sans, de Barcelona.
 Francesc Casellas, ídem.
 Josep Maria Torres, ídem.
 Bonaventura Valls, ídem.
 Jaume Mumbert, ídem.
 Gaspar Caballeria, de Manlleu.
 Josep Carbonell, de Molins de Rey.
 Emili Solernou, de Manresa.
 Josep Franqués, de Barcelona.
 Francesc Poch, ídem.
 Francesc Castellsagué, de Granollers.
 Albert Escoda, de Barcelona.
 Jaume Baró, de Barcelona.
 Mariona Pérez, ídem.
 Palmira Forgas, ídem.
 Robert Montaner, de Prat.
 Carme Ribó, de Barcelona.
 Jaume Baró, ídem.

Poden recullir-se les dels senyors:

Josep Girona, de Barcelona.
 J. M. Recasens, de Montblanch.
 Josep Font Ferré, de Barcelona.
 Rosa Arnaldo Garriga, ídem.
 Josep Farré, ídem.
 Jacinto Amat Vendrell, ídem.
 Maria Sala, ídem.
 Josep Martí Ambou, ídem.
 Bonaventura Font Cussó, de Badalona.
 Joaquim Font Cussó, ídem.
 Maria Teresa Gibert Perotti, de Barcelona.
 Eugeni Balaguer, ídem.
 Marian Colomé, ídem.
 Antoni Portet Pladevall, ídem.
 Ricard Amo, ídem.
 Josep Anglada, de Sant Felin de Guíxols.
 Enric Pujadas, de Montblanch.
 Badia, ídem.
 Maria Montanyà, de Barcelona.
 Valentí Blayà, ídem.

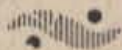

Josep Font, ídem.
 Joan Noguer, de Premià de Mar.
 Jaume Clarà, de Badalona.
 Xavier Carbonell Domingo, de Reus.
 Josep Maria Pans, de Vilassar de Mar.
 Joan Rovira Fustaguères, de Barcelona.
 Joan Duran Barbé, de Badalona.
 Pere Masdeu, de Barcelona.
 Anton Vehí, ídem.
 Joan de Déu Richarte Cassà, ídem.
 Lluís Ferrer Calafell, d'Igualada.
 Mn. Joan Piqué, Pvre., ídem.
 Ramon Saltó Aluja, de Vilanova i Geltrú.
 Agustí Sanmartí Pérez, de Barcelona.
 Joan de la Creu Palmarola, ídem.
 Antoni Bergés, de Lleyda.
 Salvador Castellà, de Barcelona.
 Ferran Salamero, de Granollers.
 Miquel Pagès, de Barcelona.
 J. Duatis, de Badalona.
 Pere Riera, de Barcelona.
 Carme Martí, de Valls.
 Jordi Castel, de Barcelona.
 Alfons Serra Baldó, ídem.
 Josep Josa Roig, ídem.
 Gerard d'Eovald Omer, ídem.
 Eudald Casanovas, ídem.
 Ventura Massip, de Llíssa de Vall.
 Salvador Gimeno, ídem.

IMPREMTA GARROFÉ

BARCELONA

Treballs editorials
i comercials
de
tota mena

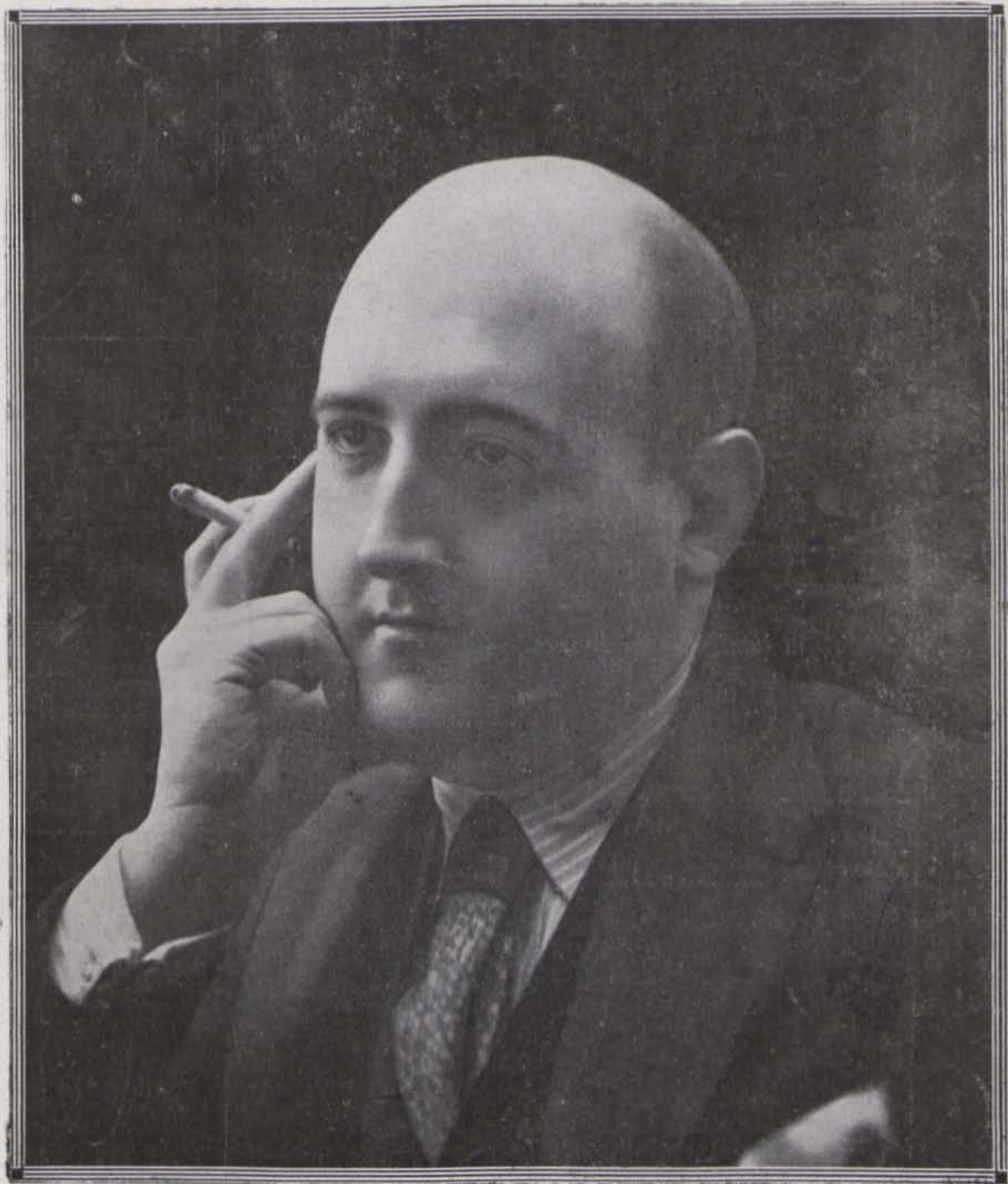

Villarroel, 12 i 14 : Telèf. 3028 A.

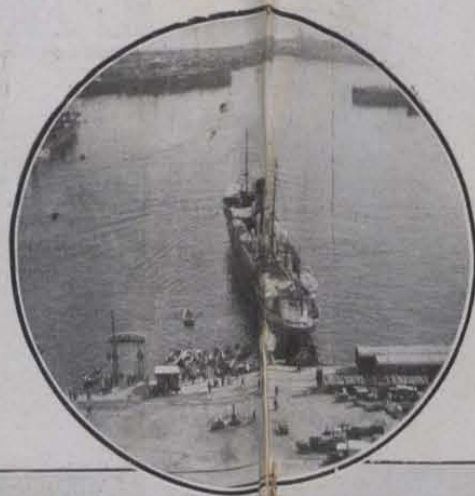
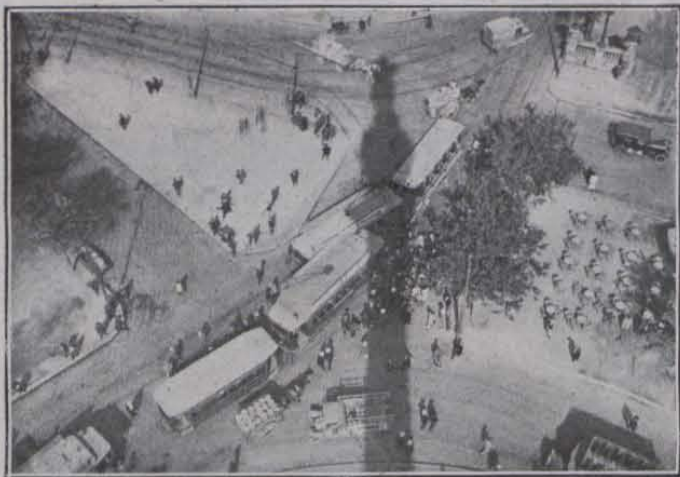
L'ACTUALITAT GRÀFICA

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

JOSEP M.ª DE SAGARRA

BARCELONA A VISTA DE OCELL

Diferentes vistes preses pel nostre redactor Sr. Serra Beltrán, desde'l cim del monument a Colon, la primera de les quals fou en el

precís moment que dos tranvies topaven. Les altres demostren clarament el magnífic panorama que s'obira d'aquella alçada. ---

HOSTAFRANCHS

Els dansaires del Orfeó de Sans, en el carrer del 26 de Gener

(Cl. Amigò)

HOSTAFRANCHS

Carrer de Sarrià

(Cl. Amigò)

LES CORTS

Els dansaires bastoners de Sant Cugat, que varen pendre part en la darrera Festa Major

(Cl. Serra Beltrán)

En el palau de Nostra Madona

No és possible que aquell que ha estat tan sols una vegada dalt de la Serra Meravellosa i ha pogut albirar les muntanyes que circueixen el Palau de Nostra Moreneta, no s'hagi envaït tot el seu esperit d'una dolcesa extraordinària en contemplar totes aquelles meravelles.

No heu notat que així que hom distingeix el cim de la muntanya, sembla que mai s'hi acabi d'arribar a les plantes de la Verge? I un cop a dalt, postrats als peus de la Regina de Catalunya com a fills amorosos, vassalls fidels i esclaus del seu amor, implorant-li que mai ens manqui la Fe vigorosa i que cada dia cremi més la flama de l'amor a Jesucrist i a Ella, perquè un jorn poguem tots, sense faltar-hi ni un, arribar al reialme de la Glòria, on haurem la benaurança eterna, resta sota l'ànima sadollada de la dolça i benèvola mirada que ens envia la Mare de Déu des del seu tron?

En besar la mà de nostra Mare Amorosa els llavis tremolen i se sent una sensació de suavitat i benestar que fa oblidar totes les nostres angoixes i no temem ja res, puix sabem que res pot contra nosaltres, que triomfarem dels nostres enemics i que mai caurem en l'abim, perquè vetlla per nosaltres la Regina de Cels i Terra, que és més forta que un exèrcit en ordre de batalla, com digué l'immortal Dr. Torres i Bages.

Recordem, doncs, tots nosaltres que el Vicari de Jesucrist ha confirmat la relació entre nostra terra i la Mare de Déu de Montserrat, quan en declarar-la Patrona de tots els Pobles de Catalunya, els digué: «Catalans, en la muntanya de Montserrat i en la devota imatge que allí es venera, teniu la vostra Mare».

ADELA VERGÉS I PAYRÓ

Rosegons de sarró

Fent el viu

Dins la capsula en la qual trametia el vestit—el primer vestit per la nova clienta—la modista hi posava, no pas la factura, però sí una nota que deia: «Desitjaria que em digués si li està bé i si li agrada».

La clienta té la ploma a la mà i la mà sobre la tarja perfumada, i escriu a la modista.

El marit arriba, i el diàleg corre així:

—Escrivint?

—A la modista. Contestava la seva demanda.

—I li dius...

—Que la roba em cau divinament, que la confecció és força cuidada, que el conjunt és ben trobat...

—Que ja t'ha enviat la factura, la modista?

—No encara.

—Doncs permet-me, esposa meua, que agafi aquesta cartolina, en faci trossos i et dicti ço que has de posar.

—Que no està bé així?

—Excel·lentment escrit. Com totes les lletres teves, encaixaria oportunament si haguessis pagat el compte. Ara escriu:

«M'he provat el vestit, i encara que no em va malament, no cau d'allò que diguem... Per altra banda, la confecció... què vol que li digui?... no és tot l'acurada que deuria... Els mateixos adornaments...»

J. VILADOT-PUIG

Agramunt.

Les orenetes

Era una bella tarda de primavera; en el jardí de Nazareth, els roserets començaven a oferir les primeres poncelles; la Verge Maria, asseguda vora la porta, feia anar lleugeres ses mans de lli tot filant lli; una mica més enllà, sota l'ombra d'una petita palmera, Sant Josep, acotada la venerable testa sobre el banc de fusta, treballava ufanosament; a sos peus, Jesús construïa una petita creu amb les fustes que trobava a terra.

De prompte, la dolça quietud de la tarda quedà interrompuda pel xisclar d'un vol d'orenetes que creuaven el jardí.

Els formosos ulls de l'Infant Diví s'aixecaren, i tot mirant-les solcar per l'espai, digné baix, baixet que sos pares no el pogueren sentir: «Oh, lleugeres aus! vosaltres sereu les que quan jo estaré en la creu, voldreu endolcir mos turments, treient-me amb els vostres becs les espines de ma corona, mentre que els homes amb llurs pecats me les clavaran més i més. Oh orenetes, beneïdes siau!» I una llàgrima devallà pel rostre de Jesús, anant a mullar la petita creu que tenia a mig fer, en ses mans.

Per la transcripció,

JÚLIA BLASCO

Pregària

A la meua amantíssima mare,
en prova del meu amor.

Ser d'immensa bondat, Déu totpoderós, a Vós acudeixo en el meu dolor veement: extenen vostre braç omnipotent, trenquen de la calúnnia el vel odiós i arranqueu aquest segell ignominiós amb què el món vol marcar mon front. Rei dels reis, Déu de mos avis, Vós sou el defensor meu, Déu meu, tot ho pot, el qui al mar fosc donà ones i peixos, llum al cel, foc al sol, gir a l'aire i al Nort gel, vida a les plantes i moviment al riu, tot ho poden, tot mor o reanima al so de vostra veu sagrada, fora de Vós, Senyor, el tot és res, que en la insondejable eternitat mor, mes aquest res vos obeeix, puix d'ell fou la humanitat creada.

Jo no vos puc enganyar, Déu de clemència, i puix vostra eterna sabiduria ven al través del meu cos l'ànima mia, com de l'aire la clara transparència, destorbeu que humiliada l'innocència piqui ses palmes la calúnnia impia, mes si quadra a tan gran Omnipotència que jo mori com un malvat sens fe i que els homes el meu cadàver fred maltractin amb maligna complaença, que soni vostra veu i que acabi ma existència... Que es compleixi en mi vostra voluntat.

RICARD ESTRADA

JOVENTUT CATALANA sols posa per condició que els treballs estiguin ben fets per publicar-los. Tothom hi pot col·laborar mentre senti els dalits i les ànsies de perfecció i renovació de la nostra joventut. És per tant la revista de tot el jovent català i a aquest li correspon propagar la seva revista.

El Consell Directiu del C. E. Rafel Casanova, ens prega fem constar que havent estat solventades les dificultats que obligaren a suspendre indefinidament aquest Curset de Topografia, les lliçons del mateix començaran a primers de novembre proper, continuant-se en els dies i hores que farem públiques oportunament.

Per tal de què totthom pugui fer-se càrrec de l'abast d'aquestes lliçons, ens plau publicar a continuació el programa del Curset, el qual constarà de sis lliçons amb les pràctiques corresponents a cada una d'elles, i que és el següent:

PROGRAMA

Lliçó 1.—Forma i dimensions de la terra. — Accidents de la seva superfície. — Projeccions. — Cartes i plànols. — Límit dels aixecaments topogràfics. — Escales numèriques i gràfiques. — Convencionalismes emprats per representar els accidents del terreny segons les escales adoptades.

Pràctiques.—Relació i estudi del material cartogràfic català més important. — Estudiar els itineraris pràcticament possibles entre dos llocs sobre una carta. — Mesurar aproximadament les distàncies sobre una carta a una escala donada.

Lliçó 2.—Distància entre dos punts del terreny. — Distància real i distància reduïda a l'horitzó o distància horitzontal. — Mesura de distàncies. — Mètodes directes: al cordill, amb cinta, al pas, al rellotge. — Mètodes indirectes: trigonòmètrics (amb una base coneguda i dos mesures angleses), telemètrics, a estima. — Mesura d'angles. — Amb cordill o cinta, amb brúixola, amb goniòmetres improvisats o senzills.

Pràctiques.—Mesurar distàncies i angles amb els procediments descrits, dintre les aules, a la ciutat i al camp. Controlament de la llargada individual de les passes. Utilització d'un llapis i un doble decímetre per a grafar angles sobre el paper.

Lliçó 3.—Línies trigonòmètriques: sinus, cosinus, tangent i cotangent i la seva valor gràfica. — Idea de les resolucions gràfiques dels triangles. — Coordenades. — Mètodes d'aixecaments planimètrics: per coordenades, per radiació, per intercessió, per itinerari.

Pràctiques. — Construcció d'un aixecament planimètric ajudant-se d'un doble decímetre solament: aixecament de la planta de l'aila, ídem d'una plaça o tros de carrer, ídem d'una extensió de camp. — Ídem ajudant-se ultra d'una brúixola o goniòmetre. — Problemes que poden resoldre's amb mètodes senzills: mesura d'una distància inaccessible, per exemple l'amplada d'un

riu. — Continuar una alineació a través d'un obstacle, etc.

Lliçó 4.—Superfícies i curves de nivell. — Línies de vall i de carena. — Representació pel mètode de Cassini. — Nivellació directa amb nivells improvisats i bastons (llistons). — Ídem indirecte amb goniòmetres improvisats o senzills. — Ídem baromètrica amb altímetres o aneroides. — Perfils del terreny longitudinals i transversos.

Pràctiques. — Cercar la diferència d'altitud entre dos punts amb llistons i un nivell de paleta. — Ídem aproximadament valent-se d'un doble decímetre, llapis i paper. — Ídem amb aneroide. — Construcció de perfils. — Ídem de curves de nivell, donats un perfil longitudinal i variis de transversos.

Lliçó 5.—Orientació. — Orientació dels individus. — Mètodes astronòmics i amb brúixola. — Orientació dels plànols. — Ús de panoràmiques i fotografies en l'aixecament ulterior d'un plànol expedit. — Objectius que es poden satisfer amb un aixecament expedit.

Pràctiques.—Efectuar al camp exercicis sobre els temes que s'hagin explanat teòricament. — Construcció d'un rellotge de sol. — Orientació amb el rellotge. — Orientació de nit. — Presa de panoràmiques i fotografies.

Lliçó 6.—Idea de la constitució de l'escorxa terrestre. — Característiques de les distintes classes de roques que integren els nostres massius muntanyencs. — Sistemes de muntanyes. — Hidrografia. — Vies de comunicació: ferrocarrils, carreteres, camins, línies de transport d'energia i de comunicació. — Nuclis urbans i la llur distribució.

Pràctiques.—Construcció de maquetes de cartó o fusta i de guix escaiola a base d'un Plànol donat. — Tàctica topogràfica: utilització a l'ús dels excursionistes i caçadors.

Dit Curset serà donat pel Professor Topògraf senyor Ramon Capdevila. La inscripció al mateix és gratuïta per tots els socis del Centre i també per les persones que no essent-ho desitgin assistir-hi, essent condició precisa per a inscriure's l'ésser presentat per alguna entitat excursionista. Pot inscriure's tots els dies feiners de 8 a 9 del vespre a l'estatge de l'entitat, Ros d'Ollano, 6, interior esquerra, lloc on serà donat el curset a son temps. El C. D. del C. en convidar a aquest Curset de Topografia a totes les entitats germanes espera veure's honorat amb l'assistència d'associats de les mateixes, a aquest curset la finalitat cultural i pràctica del qual no ha de deixar de tenir-se en compte.

PREGUNTES I RESPOSTES

En aquesta secció publiquem totes aquelles preguntes que ens vénen dels nostres cars llegidors, ja siguin de caràcter històric, literari, artístic o científic, qüestions d'actualitat, modes, lectures, labors femenines etc., etc., les quals són contestades en aques a mateixa secció pels redactors de la Revista o pels llegidors que, espontàniament, vulguin formular la resposta

(RESERVAT EL DRET D'ADMISSIÓ)

PREGUNTES

- 603.—*T. E.* ens pregunta quin és el veritable nom de l'abric rus per a la sortida del bany: Burnís, Albernís, o com?
- 604.—*Guet-hu* ens pregunta si sabem si l'obra de Mistral «Mireia» és traduïda al català, el lloc on la pot trobar i el seu preu.
- 605.—La mateixa *Guet-hu* sollicita una llista dels periòdics que com JOVENTUT CATALANA o per l'estil, venen la llum i e's seus preus de subscripció.
- 606.—*Pascual Fabra* pregunta: Primer: La resposta més elegant en ésser presentat un jove a una senyoreta. Segon: Si les targes postals escrites en català i sense envelop, són interceptades de llur circulació. Tercer: Una llista de les publicacions catalanes de Barcelona i també de les comarcals que més pur amor demostrin per la terra nostrada. Quart: L'adreça de la Revista francesa-catalana «Ocs», apareguda fa poc.
- 607.—*Un abonat* ens demana la lletra de la sardana «Angelina».
- 608.—*Un Figuerenc*, resident actualment a Barcelona, voldria sostenir correspondència amb damisella de Figueres, per perfeccionar el català.
- 609.—*V. B. J.* també ens demana el mateix, però amb senyoreta lleidatana.
- 610.—*Un* ens pregunta per quin motiu la campana de Gràcia és esquerdada.
El mateix sollicita els veritables noms de Xirinius, dibuixant de «L'Esquella de la Torratxa», i d'Aristòbul i Pildleg, que col·laboren en JOVENTUT CATALANA.
- 611.—Varis joves residents a la barriada de Poble Sec, de Barcelona, tenen el projecte de fundar una agrupació que podria nomenar-se Joventut Sardanista del Poble Sec. Com diu el seu nom, el seu primer objecte seria organitzar ballades de nostra dansa a aquella barriada. Si el número de socis fos en augment, podria estendre's el seu radi a tota la ciutat. Tots qui s'interessin per aquesa as-

sumpte poden dirigir-se a Josep Herman, Marquès del Duero, 110, baixos.

- 612.—Josep Berlanga, Angel Pla i Bali Boldellon, són tres caporals del Regiment Expedicionari de Badajoz número 73, destacats a Dar Qeubdani, Melilla, que solliciten padrines de guerra, catalanes.
- 613.—*Hem estat, som i serem*, solliciten les lletres de les cançons «No et duc rencor», «Adéu, germà meu» i de la sardana «Totes volen l'hereu». També demanen a *Guet-hu* la lletra de les cançons que canten Don Joan, Donya Joana i el Padri de San en acomiadar-se.
Quin significat tenen les inicials P. S. al cap d'avall d'una carta escrita en català, en lloc de la P. D., que vol dir «pòst-data»? I què vol dir el (sic) posat darrera d'un mot castellà?
- 614.—*Un manresà* ens demana l'edat i d'on és fill En Josep Carner i En Pompeu Fabra, i perquè s'usa en català indistintament vertader i veritable.
- 615.—*Un palafrugellenc* demana la lletra de la sardana «El toc d'oració».
- 616.—*Emili Vilaseca Juvé*, actualment pres a la Presó Model de Barcelona, Primera Galeria, número 36, ens demana els exemplars de la desapareguda revista «Catalunya literària», en els quals es feien homenatges als catalans Ayné Rabell, Apeles Mestres i Ignasi Iglésias. També voldria trobar senyoreta catalana per sostenir correspondència, per practicar nostre idioma.
- 617.—*Serafi del Born* pregunta si s'ha publicat algun llibre que, seguint les Normes de l'Institut i per estil del «Promptuari Ortogràfic», esmenés els mots que tenim no nostres en el català, més extens que aquell.
- 618.—*Totes dues* desitgen saber l'adreça del tenor Emili Vendrell.
- 619.—*Un tipògraf* voldria que li descifressin els mots: Marioll, o Consebuia, Estotjau-me'n, Venc, Xuia, Greixonera, Burbaies i Muia.

RESPOSTES

- 332.—*Griselda Lladó* contesta la pregunta 381 i diu a «Una gentil padrineta» que les que es diuen Griselda fan el sant el dia 11 d'octubre i no és cap diminutiu. Afegeix que si es vol trobar la seva història es pot consultar l'obra «Canigó», de Mossèn Cinto.
- 333.—*Bonaventura Valls* diu a *Francis Kett* (pregunta 394), que si li interessa saber el reglament del joc d'escacs, tingui la bondat de passar alguna nit per l'«Escacs Condal Club», que els tenim a la seva disposició, ja que publicar-lo ocuparia tota la secció de Respostes. Si volgués jugar algunes partides i li interessés sapiguer-ne es podria fer soci; la quota és de 12 pessetes a l'any i 4 pessetes d'ingrés.
- 334.—*A. Janot R.* contesta a la pregunta 379 i envia la lletra de «Canta, tenora». Diu així:

De les belleses de Catalunya—la Costa Brava n'és ferm tresor,—el qui l'ha vista quan se n'allunya—sent l'enyorança dins de son cor...—No hi ha una vila que la sardana—no la sardana no la puntegin tan xics com grans,—puix la tenora, amb veu galana,—a tots ens crida com bons germans... Oidà! Oidà!... La tenora m'enamora... Oidà! Oidà!... perquè sap rine i plorar...—*Tornada*: Canta amb fermesa, canta, tenora—veu tan melosa vull escoltar:—quan tu refiles el cor s'arbora...—Reina i senyora de l'Empordà!...—II. De tantes dances com té ma terra,—com la sardana no hi ha millor,—puix sa veu dolça als cors s'aferra,—i estreny els llaços de germanor...—La donzelleta com saltirona,—quan la tenora llença son cant:—ses mans s'enllacen i la rodona—amb poca estona va fent-se gran...—Oidà! Oidà!... Tots sabem que

ès la sardana—Oidà! Oidà!... llaç d'amor que res desfà. (A la tornada).

335.—*M. Balaguer* contesta a la pregunta 379, i envia la poesia «La mort del poeta», de Manuel Folch i Torres.

Tot plora a Catalunya,—tot plora d'ahí ençà,—perquè el seu gran poeta—acaba de finir.—El gran poeta, oh Pàtria,—que més glòria et donà.—A aquell que ahí et cantava,—qui avui no el ploràrà?—Dintre negrenca cauixa—mieu-lo com està;—n'apar un tronc de roure—que acaben d'aterra.—Vesteix l'humil llureia—del frare franciscà;—sinó és el sant seràfic—tothom pron li prendrà.—Devots i compatricis—el duen a enterrar.—L'afran de Vallvidrera—que trista que quedà!—Els rossinyols salmegen—per qui els pogué mestrar.—El pob'e les absoltès—comença d'entonar,—el primer vers que entona—quina tristesa fa!—al segon vers que canten—tothom trenca a plorar.—No cal aconhortar-l—perquè conhort no hi ha;—les fonts ja són rieres—i les rieres mar.—Oh Pàtria catalana—bé tens de què plorar—al qui milló et cantava—venim de soterrar!—Com tot el món el plora—el Cels sols pot cantar;—hi canten sants i àngels,—i amb ells el nou germà,—ocell d'a'les obertes—que cap al Cel se'n va.—Al cant que fa pels aires—la Pàtria hi respondrà.

336.—El mateix contesta a la pregunta 396 i tramet les «Alabances al Santíssim», de Mossèn Jacinto Verdagner:

Nit de juny, quantes estrelles—veus sortir com flors novelles—al jarà del firmament?—Tantes vegades—alabances sien dades—al Santíssim Sagrament.—Quantes són tes ones totes,—mar? Cada una, quantes gotes—que remous eternament?—Tantes vegades....—Quants brins d'herba té l'herbatge?—Quantes fulles té el boscatge?—Quants remors escampa el vent?—Tantes vegades...—Quantes flors com jardinera—té l'hermosa primavera—per mostrar al sol ixent?—Tantes vegades...—Univers, quants grans de terra—tens del pla fins a la serra,—de Llevant fins a Ponent?—Tantes vegades...—Quants anys tens, i dies i hores—eternitat que devores—els segles com un moment?—Tantes vegades...—Quants raigs tens, oh sol bellíssim—quan com l'Hòstia de l'Altíssim—vas alçant-te en Orient?—Tantes vegades...

337.—*Anicet Salvans* adreça unes paraules a *Una muntanyena bruna* (pregunta 179) per aclarir-li el veritable significat de la paraula *metàfora*.

Metàfora ve del grec «metaphorà» (trasllació); de metà, més enllà, i pheró, portar. És el que en literatura en diem un trop de dicció, i consisteix en traslladar el sentit recte de les paraules en altre de figurat en virtut d'una comparança, per exemple: En Jaume el Conqueridor fou un lleó (lleó en lloc de valent). L'aurora de la vida» (aurora en lloc de primers anys). Però mai la ciutat dels comtes, en lloc de Barcelona; car comtes és un títol de la ciutat i no una paraula figurada de comparança.

I si vol enformar-se millor, ho trobarà en qual-sevol obra de Preceptiva Literària.

338.—*Fra Joan des-Preclat*, contesta al número 381, *Una gentil padrineta*, que Griselda no és al calendari i que creu que és un nom propi de l'Edat Mitja, que podria molt bé correspondre a Glicèria, com així devia entendre el Rector que va batejar a sa fiola. La festa es celebra el 13 de maig.

339.—*Guet-hu* tramet per *Marina* la poesia que sollicitava en sa pregunta 379, i que es titula «L'amic dels nois catalans»:

En Patufet és un galant—xicot, tot ple d'humor i gràcia;—és aixeric i és elegant—amb barretina, esclops i calces.—Ell va pel ón alegrement—contant històries alegroies,—dient rondalles som-

rient—i explicant sempre belles coses.—I tot rient va escampant—les més sensates ensenyances.—É per amic En Massagan,—el de les gaites més memorables.—Espavilat, de tot se surt,—i quan convé sap fer barrila—amb el simpàtic Camacurt—i el molt il·lustre Nol-habilla.—Tot corregint amb bona mà—als que menteixen o exageren—presenta amb gràcia En Bolavà—que és bon model pels embusters.—I finalment amb tot bon zel—per enaltir la fe i constància,—té per amic a En Jordi Bel—qui de tothom mereix lloança.—I per això els nois catalans—amb el cap alt i el cor ben net—declaren tots, picant de mans,—que són amics d'En Patufet.

340.—*Una violeta gironina* acceptaria correspondència amb el jove de la pregunta 385, amb tal que ell dirigís la primera carta a l'adreça següent: Maria Gràcia Dilles, Ciutadans, 11, pral., Girona.

341.—*Tirabuixó* respon a la pregunta 389, de *Josep Pujol*: Si li interessa adquirir un bon llibre d'etiqueta, em serveixo recomanar-li el que ha fet En J. Sànche Morenoz que porta per títol «Tractat pràctic d'etiqueta i distinció social», editat per l'Editorial Cultura, Barcelona.

342.—*Assumpció Costa*, contestan a *Roser Maria* (pregunta 384), li diu: Em plaurà molt sostenir correspondència amb vostè, amiga desconeguda. Pot escriure'm a l'adreça Alfons XII, 67, pral., Barcelona (S. G.).

343.—*Tino* respon la pregunta 200, de *Girasol Gracienc*: «Desiderando disporre d'una di lei fotografia la serei grata se ella à la gentilezza di inviarmela. Rigraziando la sentitamente la porgo i miei cordiali saluti. Sua devma...» Aquest és el model més adequat per a dirigir-se a un artista de cinema italià, demanant-li el seu retrat.

344.—*Lovesick* respon a la pregunta 425, de *Margarida T.*: La lletra de la sardana «Girona aimada» (d'En Serracant i Papell, música del mestre Bou), és: Girona estimada,—Girona immortal,—ets auriolada—d'un amor triomfal.—Ciutat estimada,—perquè et vaig deixar?—Perquè cruel ventada—de tu em va allunyar?—Deixant-me sola, isolada,—si avui visc tan enyorada—d'un goig que passà?—Al sentir el compàs de la sardana—content venia el meu fadrí,—el més trempat de la plana—que feia parella amb mi.—Bella sardana!—Tot dansant sentia el cor un goig diví.—Les nostres mans entrelaçant—com si ens junts un bell destí.—Jorns de placièda,—hores de goig i de tendresa—d'amor ardent—i dolç turment—que ja passaren—i s'esfullaren—tristament.—Girona estimada,—et tinc dintre el cor.—Porto clavada—sageta d'amor.—Recorts de follia—m'omplien de condol.—Sento la nostalgia—d'admirar el teu sol.—I tinc por de fer ma via—com també tinc melangia—de viure l'amor.—Vaig marxar de la ciutat volguda—sentint al cor les il·lusions,—vagant sempre esmaperduda plena de folles passions.—I sento avui l'hora fatal que de Girona vaig marxar.—Oh, trist record, per mi mortal—que ja mai més podré oblidar.—Jorn de placidesa,—hores de goig i tendresa—d'amor ardent—i dolç turment—que ja passaren—i s'esfullaren—tristament.

345.—*E. R. T.* observa a la «Penya Desesperats» que està en un error lamentable quan afirma que sols són dues les obres de Joaquim Ruyra que s'han publicat, i pregunta si entre els que formen dita Penya no hi ha ningú que tingui esment de «Marines i Boscatges» i «El país del pler».

346.—*Ambrós Domínguez* contesta a la pregunta 427, d'*Irene Casteler*, acceptant la correspondència que ella sollicita, i li tramet l'adreça, que és com segueix: Merceria, 11, Tarragona.

347.—*Jaume Mascalns* i *Antoni Claret* (Aribau, 83, principal primera), contesten a la pregunta 411, feta

per Nuri i Maria Rosa, dient que accepten sostenir correspondència pels motius ja exposats.

348.—A la pregunta 317 d'En Màrcius, contesta En Joan de Barcelona, dient que probablement deu ésser una errata seva el demanar que algú li donés notícies de la senyoreta Jomasaju, ja que el que aquestes ratlles escriu, sap que aquest pseudònim és el que fa servir de tant en tant el bon amic i company En Josep Maria Salas Julià, i que és tret de les primeres síl·labes dels seus noms i cognoms: Jo-ma-sa-ju.

349.—Resposta de Nemo a Roc de Golbes (pregunta 430): La font que vostè diu s'anomena «Font de la Golba». Situada en el camí de Sant Boi a Sant Ramon, en un recolze de la carretera, poguent-se admirar des d'allí Sant Boi en mig d'un magnífic panorama.

És lloc forçat dels que volen anar a Sant Ramon des de Sant Boi o Cornellà, havent-se de baixar del tren en una d'ambdues estacions, segons la Companyia de ferrocarrils que s'utilitzi. Que jo sàpiga no hi ha comunicació ordinària entre Sant Ramon i Cornellà, no obstant hi ha bona carretera. Fa algun temps que no hi he estat, però la última vegada que hi vaig ésser estava en bastant mal estat.

És a mitja hora de la sortida de Sant Boi, havent-se de deixar la carretera de Sant Climent a la dreta i seguir un camí que passa immediatament per davant d'un safareix amb una làpida en la qual s'hi llegeix el dia de la inauguració.

350.—E. Campaña E. té el gust de trametre la lletra de «La Barcelonista», que demanava Maruja:

Del fútbol sóc entusiasta;—jo mai deixo cap partit—i de tots, el Barcelona—és el meu club

preferit.—Sos colors de blau i grana—presumeixo amb il·lusió—i orgullosa estic de veres—de que sigui el campió.—I és que el Club del Barcelona—ha demostrat—que és un Club que es porta l'oli,—la veritat.—Tornada: Jo sóc Barcelonista,—m'encanta En Samitier,—l'Alcàntara i En Plattko,—que és el millor porter,—Carulla, Bosch i Sancho,—Walter, Piera i Arnau,—i En Planas i Sagi-Barba, barba, salau!—II. Moltes festes per la tarda—jo vaig al camp de Les Corts—on hi juga el Barcelona,—que és l'equip millor de tots.—I de goig mon cor s'omplena—quan allí, de cara al sol,—els xicots plens d'entusiasme,—cada pas marquen un gol.—Als contraris del meu Club—si estan badant,—les pilotes, com qui res, van collocant.—A la tornada.—Jugadors forts i animosos—són avui nostres campions,—i el reflex de ses victòries—s'espandeix per tots cantons.—Com els nois del Barcelona—és inútil que busquen—més esportmans i més nobles—enlloc més en trobareu.—Per això aquest valent Club—tan ciutadà,—és orgull de nostre poble—català.—A la tornada.

351.—Pere Carreras i R. A. accepten sostenir correspondència amb les donzelletes catalanes Nuri i Maria Rosa, de la pregunta 411, i poden dirigir-la al carrer de Cabañal, número 1, primer, segona, d'aquesta.

Aquest número ha passat
per la censura

Guia Informativa Catalana

BASTONS

FABRICA: Pge. Bacardí
Rambla Centre, Plaça Reial
BARCELONA

BRAGUERS

Antiga casa ESCUER
Fabricació de braguers
= i ventreses =
Hospital, 132 - BARCELONA

IVORI

CAPDEVILA I GRAU
Canuda, 33
BARCELONA

MARCS

Casa CODINA - Banys Nous, 14
Teléf. 954 A
Marcs gravats per a quadros
Articles per a presents; cornucòpies i relleus per a decoració

SABATERIES

ANTIGA SABATERIA
«L'UNIÓ»
Carme, 25
BARCELONA

SASTRERIES

Trajos y abrics us quedaran
com nous girats al revés
LA REFORMADORA
Trafalgar, 9 (j. p. Ur)

En aquesta secció publiquem solament les respostes de les preguntes o consultes que sobre ortografia catalana rebem dels nostres estimats lectors, especialment per la qual cosa i a fi de respondre el nombre més gran possible de preguntes hem destinat un redactor de la nostra Revista.

RESPONEM

M. A.—En aqueesta mateixa secció donàrem ja les regles pels usos de la *g* i *j*. Repassen els números anteriors.

J. Puigmartí.—S'ha tractat alguna vegada de la catalanització dels cognoms no havent-se resolt res en definitiu; ara com ara, però, cal respectar l'ortografia inicial dels cognoms.

Josep M.ª Villalón.—Efectivament, *quartó*, *passos*, (pl. de *pas*) i *bagul*, són mots catalans. Les altres paraules que citen no les creiem gaire acceptables.

Generalment la tercera persona del singular de l'imperf. de sub. dels infinitius acabats en *ir* com *traduir*, *dormir*, *cosir*, *fugir*, s'accentua la darrera vocal. Exemples: *traduís*, *dormís*, *cosís*, *cruixís* (de *cruixir*), *jugís*, *morís*, etc.

Lluís, *París*, *país*, etc., també s'accentuen.

Aleshores, *llaors*, *prop* i *ensems*, són adverbis.

Hom usa l'adv. *almenys* o *menys*. Exem.: ...*almenys* portava dues robes de carbó... Quant valdrà això, més o *menys*?... Cinc pessetes *menys* un ral (o bé 4'75).

Sobre les altres preguntes que feu, us respondrem la propera setmana, que potser tindrem més espai.

I. P.—Creiem que *plaer* és la paraula catalana més apropiada per a substituir el mot espanyol que citen en la vostra pregunta.

Tirabuixó.—Efectivament, *faisó* és sinònim de *mànera*, però, com és natural, algunes vegades, segons el conjunt de mots, és preferible usar el primer al segon o viceversa.

L. C.—Davant *u* feble seguida de vocal, hom escriu generalment *q*. Exemples: *equador*, *oblíqua*, *pasqua*, *quan*, *qual*, *quatre*, *quadrilàter*, *quotidià*, *quota*, *freqüent*, *oblíques*, *pasqües*, etc.

Excepcions: *acuitat*, *conspícua* (f. de *conspicu*), *conspicuitat*; *cuassa*, *cueta* i altres derivats de *cua*; *evacuar*, *innòcua* (f. de *innocu*), *innocuitat*; *ipecacuana*; *perspícua* (f. de *perspicu*), *perspicuitat*, *proscua* (f. de

proficu); *promiscua* (f. de *promiscu*), *promiscuitat*, *promiscuar*; *vàcua* (f. de *vacu*), *vacuitat*.

Pere Mirjà.—*Vós* s'accentua si és pronom personal fort. Ex.: Parlavem de *vós*, eren per *vós*; però no essent el pronom personal feble equivalent a *us*. Ex.: Emporteu-*vos*-ho, Déu *vos* guard.

Maria Sans.—Segons els vostres desitjos, un conjuguem el verb *estar*.

Infinitiu: *estar*.

Gerundi: *estant*.

Pres. d'ind.: sing. *estic*, *estàs*, *està*; pl. *estem*, *esteu*, *estan*.

Pres. de subj.: sing. *estigui* (o *estiga*), *estiguis* (o *estigues*), *estigui* (o *estiga*); pl. *estiguem*, *estiguen*, *estiguin* (o *estiguen*).

Imperatiu: sing. *estigues*; pl. *estiguem*, *estiguen*.

Imperf. d'ind.: sing. *estava*, *estaves*, *estava*; pl. *estàvem*, *estàveu*, *estaven*.

Imperf. de subj.: sing. *estigués*, *estiguéssis*, *estigués*; pl. *estiguéssim*, *estiguéssiu*, *estiguéssin*.

Perf. d'ind.: sing. *estiguí*, *estigueres*, *estigué*; pl. *estiguérem*, *estiguéreu*, *estigueren*.

Part. passat: masculí *estat*, femení *estada*; pl. m. *estats*, f. *estades*.

Futur: sing. *estaré*, *estaràs*, *estarà*; pl. *estarem*, *estareu*, *estaran*.

Condicional: sing. *estaria*, *estaries*, *estaria*; pl. *estariem*, *estarieu*, *estarien*.

M. N. A.—L'infinitiu *rompre* no porta *r* final. Vegeu la resposta de la setmana passada adreçada a Un Tarragoní.

Antoni Canals.—Hom no diu mai «aislar» sinó *isolar*; així, com adverb, caldrà dir *isoladament*.

És una equivocació escriure «ceg», cal dir *cec*, pl. *cecs*.

J. A.—La traducció al català del mot espanyol «cibir» és *sèver*.

Un de Sant Felu.—El *sí* afirmatiu (pl. *sís*) s'accentua. *Si* (cast. *seno*), pl. *sins*; *si*, nom d'una nota musical, pl. *sís*; *si*, pronom reflexiu; i *si*, conjunció, no porten accent.

FILÒLEG

Advertiment.—Totes les preguntes destinades a aquesta secció preguem sien adreçades a JOVENTUT CATALANA (Consultori Ortogràfic), Villarroel, 12 i 14.

NÒTULES

«El desembarc dels grecs a Empúries», de Manuel Brunet.—Ha sortit el no volum d'Edicions Diana titulat «El desembarc dels grecs a Empúries», de Manuel Brunet. Contra el que podria fer creure el títol, no es tracta d'una obra de caràcter històric, sinó més simplement d'un elogi de l'Empordà, però d'un elogi senzill i cordial que pren la forma d'una narració. És el paisatge empordanès pintat amb una certa suavitat i amb un cert entenedriment contingut. De tant en tant l'espectacle d'aquest paisatge s'anima amb les figures dels grecs i de la gent del país. Però aquests grecs d'En Brunet que desembarquen a l'Empordà ho fan en una forma tan poc solemne, tan poc èpica, que es veu ben clar que no tenien en compte el prestigi de clàssics que després els fóra adjudicat. Aquests grecs, que no podrien servir com a personatges de certamen literari, són d'una qualitat molt terrenal, perquè si en alguns moments es mostren dignes de la fama de la raça en altres moments ens ensenyen les seves febleses i que-

den com uns plagues. No podem perdre de vista després de tot, que els grecs eren uns homes com els altres. Per això aquest llibre pot servir en darrer terme per evitar d'emocionar-nos excessivament davant la concepció llibresca de la història.

Aquesta obra forma un volum de 152 pàgines i es ven al preu de 3 pessetes a totes les llibreries i quioscs.

—Hem rebut el núm. 1 corresponent al mes d'octubre, del «Butlletí de Penya de l'Aire», que conté entre altres, les següents notes interessants:

«**Salutació.**—La tasca desenrotllada per la nostra Penya de l'Aire en els tres anys que compta d'existència, ha estat força interessant. Malgrat el migrats dels seus mitjans, la bona voluntat i l'entusiasme dels seus membres han sabut aprofitar totes les ocasions per portar una actuació força contínua, donant compliment al que prometeren en constituir-se.

»Donant realització a un dels nostres més fervents desitjos, avui surt el primer número del Butlletí, modestíssim en son principi, però amb el ferm desig d'anar-lo millorant poc a poc, fins a convertir-lo en bella revista de l'aviació catalana.

»Penya de l'Aire entra en una nova època d'activitat aeronàutica; molts projectes tenim, bons propòsits per portar-los endavant i tots, a son temps, aniran tenint deguda realització. Més avall, i en aquest mateix Butlletí, trobareu l'anunci d'una nova iniciativa del Consell Directiu; suposem tindrà bona acollida entre els nostres socis i ser de bons resultats per a la propaganda aeronàutica.

»Però per la deguda efectivitat d'aquesta, cal que tots hi contribuïu, cal que tots hi ajudeu. Les entitats similars a la nostra, existents en països estrangers, troben una decidida protecció en els seus Estats respectius, en ses corporacions públiques, en el grans industrials; en canvi, nosaltres, no tenim ajut de ningú; a voltes, tot el contrari: entrebancs, entorpiments i dificultats. Això vol dir que no podem refiar-nos de ningú, estem reduïts a les nostres pròpies forces.

»Als esportius de Catalunya adrecem aquestes ratlles. Coopereu a la tasca nobilíssima de Penya de l'Aire, aporteu-hi el vostre esforç, feu-vos socis i escampeu el seu programa. Sapigueu que la Lliga Aeronàutica de França compta amb més de 60.000 associats, que la de Polònia en té més de 150.000, poc menys la de Txecoslovàquia, etc. No podem—demanem nosaltres—aspirar a reunir-nos dos o tres mil en tot Catalunya?

»Esportius de Catalunya: Feu-vos socis de la Penya de l'Aire.

»Vols gratuïts als socis.—El Consell Directiu de Penya de l'Aire, amatent sempre a proporcionar als socis tots els aventatges que els seus modestos mitjans li permeten, ha organitzat, d'acord amb el grup propietari de l'avió «Aviatik», uns vols de passatgers, completament gratuïts i reservats als nostres socis.

»Aquests vols tindran lloc en un dia festiu de cada mes, sota les següents condicions generals:

»1.ª Podran prendre-hi part tots els socis de la Penya de l'Aire que portin més de tres mensualitats abonades com a tals i estiguin al corrent de pagament.

»2.ª Tots els mesos volaran sis socis en la següent forma: Dos faran un vol damunt del camp d'aviació del Prat; els dos següents, damunt la nostra ciutat, i els dos altres un petit vol de turisme de 50 quilòmetres de recorregut i en qualsevol dels itineraris següents a escollir: Prat-Sitges, Prat-Martorell, Prat-Sabadell, Prat-Mollet, Prat-Comerria, o el circuit d'igual distància, Prat-Besós-Sardanyola, Sant Cugat-Sant Just Desvern-Prat.

»3.ª Les designacions es faran per sorteig entre els inscrits, donant-se un número per cada any d'antiguitat com a soci de la Penya. Els socis protectors tindran doble número dels que els hi correspongui.

»4.ª En els següents sorteigs seran eliminats els socis que anteriorment hagin estat favorecuts amb aquests vols, fins que tots hauran volat.

»5.ª Els vols tindran lloc a l'aeròdrom del Prat, en un dia festiu assenyalat amb anticipació, en la premsa i en aquest Butlletí.

»6.ª A cada sorteig s'elegiran tres socis per cada vol, per tal de substituir-se en cas d'incomparixença al camp el dia i ora dels vols.

»7.ª Els vols no podran ésser objecte de traspassos, canvis ni cap mena de variació.

»Tant com les disponibilitats de la Penya ho permetin, s'anirà augmentant el nombre de vols i la llargària dels itineraris.

»Vols per a octubre.—Els aspirants als vols gratuïts corresponents al present mes d'octubre, poden passar a inscriure's a la Secretaria, tots els dies feiners, de 7 a 9 de la vetlla, fins el dissabte, dia 24, a les 8, en

que es procedirà al sorteig dels vols. Aquest sorteig tindrà lloc l'endemà diumenge, dia 25, a dos quarts d'onze del matí i al camp d'aviació de la Penya al Prat.»

—Aiximateix ens han tramès un exemplar del programa dels actes que la Joventut de les Corts ha organitzat amb motiu de la Festa Major. Gràcies.

DE CINEMA

Atentament invitats per la Casa Huguet, de l'«Selecciones Capitolio», assistírem a la prova privada de «La Ciutat Eterna», producció en la qual Bàrbara La Mar, Lionel Barrymore i Bert Lytell hi fan uns excel·lents papers de protagonistes.

Els convidats sortírem impressionats de la cinta aquesta, creient que seran èxits totes les seves representacions.

—Sessue Hayakawa i Mabel Normand han començat a Nova York, a treballar pel teatre.

—Thomas Meighan es troba actualment a Irlanda.

—Lon Chaney interpretarà la pel·lícula «Un home que riu», segons la novel·la de Víctor Hugo.

—Dintre de poc «Els artistes associats» posaran al mercat «L'àguila solitària», de Rodolf Valentino.

—«Vestits vells» serà la segona part d'«El drapaire», de Jackie Coogan.

CORRESPONDÈNCIA

Joan de Barcelona (Ciutat): Procurarem comp' aureus.—J. Paradedà (Salt): Proveu de trametre'n alguna.—Josep Simó (Marroc): Dien-nos si reben els exemplars.—J. Molins: «Desconsol» no pot anar.—J. Sala: Publicarem «El rossinyol i la rosa».—Francesc Tosquelles: Refusem una poesia. L'altra anirà, molt retallada.—Lluís Montagut: Envieu altres coses. La poesia «La nostra ofrena» no acaba d'ésser com caldria.—M. Manuel Gombau, M. Huguet, Frances Casals i Antoni Anguera: Per diverses causes no poden ésser publicades vostres poesies.

Nota.—Des del número vinent contestarem cada setmana les lletres que es rebien durant els vuit dies anteriors. A l'ensems procurarem contestar també i de mica en mica tota la correspondència endarrerida que queda sense resposta. Per aquest motiu seran suprimides les llistes d'originals rebuts i originals acceptats que al present es publicaven. Esperem que serà de grat dels nostres col·laboradors.

IGRATUITAMENT!

PODEU OBTENIR ALGUNS D'AQUESTS OBGETES, PROCURANT CERCAR, ENTRE LES VOSTRES AMISTATS, UNES QUANTES SUBSCRIPCIONS A LA VOSTRA REVISTA

JOVENTUT CATALANA

HO OBTINDREU, JA QUE LA TASCA NO ES GENS DIFICIL, I PERQUE TAMBE ES SABUT QUE

JOVENTUT CATALANA

ES LA REVISTA QUE CONEIX TOTHOM I LA QUE MANCAVA A CATALUNYA

Una màquina d'afaitar de l'acreditada marca «Gillette», estoig cigarrera, al que trameți CINC subscripcions per un any de la vostra revista JOVENTUT CATALANA, juntament amb son import: 90 pessetes, o bé: DEU subscripcions per mig any, que aiximateix importen 90 pessetes.

Un estoig manicura, de l'acreditada casa «Raspallera Moderna», Pi, 2, Barcelona, al que trameți CINC subscripcions per un any de la vostra revista JOVENTUT CATALANA, juntament amb son import: 90 pessetes, o bé: DEU subscripcions per mig any, que aiximateix importen 90 pessetes.

Dos volums de la «Biblioteca Gentils», a escullir, al que trameți la seva subscripció per un any de la vostra revista JOVENTUT CATALANA, juntament amb son import: 18 pessetes.

Un volum de la «Biblioteca Gentils», a escullir, al que trameți la seva subscripció per mig any de la vostra revista JOVENTUT CATALANA, juntament amb son import: 9 pessetes.

IMPORTANT

Trametem aquests regals solament al rebre el nombre de subscripcions corresponents, amb les dades ben clares de cada subscriptor i llur import TOTAL, que correspon a raó de 18 pessetes anyals o bé 9 pessetes semestre.

Les trameses en metàllic, que poden fer-se per gir postal o xec bancari, com també tota la correspondència, deuen anar adreçades a

JOVENTUT CATALANA
Villarroel, 12 i 14—BARCELONA

FOTOGRAFIA
ART - LUX
 LA MÉS COMPLERTA EN TREBALLS ARTÍSTICS
 ESPECIALITAT EN = TREBALLS COMERCIALS
 Reial, 127, BADALONA.
 (Prop la última parada del tramvia)

LICEU DALMAU

**A les classes personals d'aquest LICEU
o al vostre domicili, podreu aprendre:**

IDIOMES

de parlar i escriure perfectament francès, anglès, alemany, en 4 a 8 mesos.

ORTOGRAFIA

i correspondència general i comercial en els dits idiomes, i en català, espanyol, esperanto, en 2 a 4 mesos.

CAL·LIGRAFIA

manuscriptura aristocràtica, comercial ràpida, rodona, etc., en 1 a 2 mesos.

ARITMÈTICA

abreujada, per a totes les operacions de Comerç, Banca i Borsa, en 3 a 6 mesos.

TENEDURIA

de llibres de Comerç, Indústria, Banca en 2 a 5 mesos.

ESTENOGRAFIA

i dactilografia, aplicables a tots els idiomes esmentats, en 2 a 4 mesos.

No perdeu temps vacil·lant

Des de qualsevol grau de cultura podeu adquirir fàcilment aquests coneixements, pels eficaços sistemes del

Liceu DALMAU - València, 245 - **Barcelona**
Telèfon 1845 G.